

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiducesane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român“, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 25 Maiu.

În 4 a luni c. n. s'au deschis delegațiunile în Budapesta și ministrii comuni de războiu, finanțe și externe au și sosit în capitala Ungariei. Parlamentul acesta comun pentru cei din Ungaria cât și pentru poporele din Cislaitania nu este o corporațiune prea simpatică, ci numai un felu de malum necesarium, pentru ca aparatul afacerilor comune să nu stagneze.

Totul se învêrte în jurul creditelor ordinare și estraordinare, cari le cere ministrul de războiu și le incuviințază delegațiunile.

Ici coala eram dedați să mai aflăm dela conducătoriul politice externe și câte un enunțiament mai valoros, dar după cum stau ați trebile în Europa, de astădată nici atare bucurie nu ni se va pregăti. Tôtă lumea e gata de a susținé pacea și ca să susțină pacea se pregătesce de războiu. Să inventază arme preste arme, care de care mai perfecționată de a stinge vieți de om, conducători armatelor le probază și după-ce se conving de bunătatea lor le introduc, și poporul plătesce și clatină din cap. Ministrii vorbesc puțin, căci așa resonul de stat cere, ca să nu lege de clopotul cel mare cele ce voesc să facă și cum vreau să le facă, și astfel amăgindu-se ministrii statelor vecine unul pe altul se depărtază apoi ca să se recreeze la băi după munca grea, ce o au săvêrșit spre binele patriei. An de an se repetază lucrurile aceste, ne am dat cu ele ca cu nise aparințe de totă țilele, suntem în clar cu bunătatea ce avem se asteptăm dela atari intruniri și trecem la afacerile noastre. Semnificativ este, că deputații din stânga estemă nu iau parte la aceste ședințe, ér de dincolo cehii cei tineri încă nu vor să scie de ele. Românii, ei puțin trag în cumpănă, de ei nu are nimene lipsă, nu întrébă nimene de sunt și ei acolo ori nu.

Din punctul nostru de vedere dar ar trebui să fim cu totul indiferenți de cele ce se petrec în delegațiuni. Dedați a plăti ce se cere dela noi vom urmă metoda acésta și mai departe cu un fatalism propriu turcilor și vom tot dá până ce vom avé de unde și pentru ce.

Nu așa se are lucrul cu „veto“ al unguirilor kossutisti și al cehilor tineri. Ungurii de pânza lui Kossuth nu vreau să scie de armata comună, ei o țin de ostilă pentru interesele patriei și în ea vèd pedeca cea mai mare pentru realizarea programului lui. Armata teritorială nu se pôte provedé cu artilerie și e lucru cunoscut, că ați artileria are votul cel mai important la puterea rësboielor.

Tot cam aceste dureri le au și cehii cei tineri. Impêratul Austriei încă nici ați nu e încoronat de rege al Bohemiei, germanii încă și ați dominéză în oficiu cu limba lor, și instrucțiunea publică o dirige și ați ministrul Gautsch, care e un neimpăcat dușman al cehilor, ér guvernul central deși nu se pôte susținé o țî fără de spriginul cehilor și al polonilor, totuși nu le face acestora acele concesii și favoruri, cari le ar dori, ci trăsesc din compromis în compromis, fără ca se fie mulțămiiți nici cehii, nici polonii, nici germanii, ca să tăcem de sermanii ruteni, cari au aceeasi sôrte cum o au românii din Ardél, sêrbii din Torontal și slovacii din nord, unde și comunele sunt silite a-și schimbă numele, ca să se prefacă în comune cu sunet unguresc.

De durerile aceste delegațiunile nu țin cont. Afacerile de natura acésta au se și le isprăvescă omeii la ei acasă, și pe când cehii pot să o facă cu inlesnire în dieta provincială, noi românii mulțumită denuncianților, cari ne au persecutat ca un element ostil al patriei, mulțumită legii electorale celei escepționale pentru Ardél, mulțumită ideii de stat unguresc, care alătura cu ea nu cunôsce decât unguri de altă limbă pe teritoriul coronei sftu lui Stefan, am ajuns ca să stăm incremeniți și se nu scim, că cum ne aflăm, și se nu putem prinde firul ariadnei în politica internă.

Se strêcură an de an în vieța poporului și în loc de bine dăm tot mai spre rêu.

Revista politică.

În casa deputaților din Budapesta s'au pertractat și paragrafi, ce au mai fost rêmas în discuțiune din proiectul pentru spirituose și dieta a primit proiectul cu câteva amandamente acceptate și din partea guvernului. După discuțiuni mai scurte s'a primit proiectul despre socotelile erogatiunilor comune, despre procedura la întârzierea anunțării rëscompărărilor pentru regalii, despre stabilirea localităților judecătoriale cercuale și monopolizarea drumului de fer nordic. La desbaterea obiectului din urmă a declarat ministrul de comerț Baross, că direcțiunea drumului de fer de nord se va aședă la Debrețin. Dieta a mai rezolvat apoi diferite rapôrte referitoare la drumuri de fer vicinale precum și proiectul despre regularea drumului Raab-Ebenfurth-Oedenburg.

Pentru actul cununiei archiducesei Maria Valeria se fac pregătirile necesare cu mare activitate. Atât în monarchie, cât și la curțile strêine se ma-

nifestéză o deosebită simpatie pentru sêrbătorescul act. Înainte de a se săvêrși acest act va premerge renunțarea archiducesei dela dreptul de succesiune. „B. C.“ află, că renunțarea se va face în mod festiv la 16 Iunie în Viena înaintea Maj. Sale monarchului, ér în ziua următoare va renunță și archiducesa Margareta Clementina.

Delegațiunile conchamate la Budapesta pe 4 Iunie s'au întrunit și constituirea s'a făcut. După rapôrtele sosite din Budapesta ordinariul cerut de ministerul de externe presentă suma de 4.514,500 fl.; preliminariul ministerului de războiu se urcă la suma 100,493,999, al marinei 9.384,033, ministerul comun de finanțe 2.004,776 și ale curții supreme de cont. la 126.240, cu totul dar dau suma de 116.523,548. La estraordinariu arată preliminariul ministerului de externe suma de 91,400 fl.; ministerul de războiu, armata și marina 16.402,339 fl.; în total 132.925,887 din cari detragându-se venitele vamale rezultă suma 92.256,387. Creditele pentru trupele și comandele din provinciile adnecestate Bosnia și Herțegovina s'au sistat. S'a presentat însă preliminariul pentru administrațiune în sumă de 10.136.149.

Discușiunea în dieta din Boemia s'a amênat deocamdată, după-ce cu o luptă vehementă între partide s'a putut votă și în a treia cetire proiectul referitoriu la scôle. Proiectul va fi sancționat cât se pôte mai curênd, pentru a se pune în aplicare. Cea mai mare opozițiune au făcut-o cehii tineri, cari au ajuns la atâta putere, încât nu mai trebuia mult pentru a provocă scisiune în partidul lui Rieger.

Presa magiară a devenit în timpul din urmă foarte iritată. Ansă la acésta au dat țiarele germane Kreuz-Zeitung și „Volksblatt“, cari s'au girat foarte nefavorabil față cu călătoria plănuită a artistilor magiari la Berlin. Numitele țiare caută a paralisa ori ce manifestațiuni de simpatie, ce s'ar inscenă călătorilor și dic, că poporul german nu se pôte lăsă ca să primescă cu entusiasm pe fii unui popor, care la el acasă apasă asupra altor popore și care în privința despotismului stă imediat după despotismul rusesc. Foile magiare și în special cele opoziționale înfruntă aspru pe călători, că voiagéză în numele poporului magiar, și ele dau sfatul ca sau să se lase cu totul de voiagiu, ori apoi să călătorescă ca nise simpli aventurieri.

În Paris s'a descoperit în țilele trecute o conjurațiune nihilistă, care a pus în mare neliste curtea dela Petersburg. Se afirmă, că conjurațiunea a avut de gând să comită un atentat asupra țarului. Precum a declarat ministrul de interne Constans, nihilistii au fost suspiționați și păđiți în secret până

FOIȚA.

Oglinda plugarilor

după

Fritz Möhrlein

prelucrată de

I. C.

III.

Trei amici.

(Urmare.)

Vasile oftă și țise:

„Dômne mulțamescu-ți, că mai sunt și alții ca mine, nu sunt singur, când vine vorba la tênguire. Amice Ioane! Precum la nefericirea ta a contribuit femeia ta, așa la a mea pôtă vina părinții mei. Voi scii, că eu la scôla totdeauna am avut bani destui, căci tatăl meu era bogătan, și mama mea me grijia ca lumina ochiului; ea nu puté suferi, ca eu săduc lipsă de ceva, ba și asta mi-a mai băgat în cap, că eu nu trebuie să învêț atâta, fiind-că am avere destulă, și așa mi-am perdut timpul cel scump al tinerețelor și me îndestuliam cu acea, că sunt avut destul și că pe lumea acésta nu mi mai pôte lipsi

nimic. Eu am luat conducerea economiei încă de tiner, fără de a avé experiența de lipsă ce o pretinde așa o moșie mare. Ba unde nu aflai si un puiu de fetișoră, care asemenea și a perdut părinții de timpuriu, și căreia ia rêmas o frumușică avere.

Mi-se părea acum, că fericirea mea și-a ajuns culmea și nimeni nu se îndoia, că eu m'am născut în o țî bună. Atâtea laude și admirări m'au făcut mândru și lăudăros și credeam, că nu sunt numai avut, dar și cu minte. Făceam tot felul de reparări cum le-am vèdut la scôla de agronomie și în alte părți, însă fără de ale pricepe îndestul și fără de a le puté aduce la îndeplinire.

Toți aceia, cari sciau a me măgulă și lingușio aveau bine la mine și pentru ei era totdeauna masa plină. De slăbiciunile mele sciau să se folosescă foarte bine unii jidani. Ei negustoriau în continuu cu mine, acum cu cai, mâne cu trăsuri frumoșe, și când diceam, că n'am bani la îndemână, imi dedeau chiar și de aceia, pentru care eu nu avém decât se scriu un petecuț de hârtie, care cu timpul se prefacă în cambiu (poliță). Acesti omeni încă și mai târziu me încuragiară în aceea părere, că eu posed un isvor de bogăție nesecat, de și eu începusem a merge tare spre sêrăcie. Începusem a-mi negligă nevasta, care nu rar me admonia, și căreia îi diceam adeseori: „prôtă de pe sate“ și altele. Și când însu-mi

m'am convins, că merg înapoi, am pornit pe alte cărări greșite. Am fost prea mândru a luă bani pe lipotecă, căci voiam să nu scie nimeni, că mie imi trebuesc bani, și imi propusesem să iau sume mari pe polițe, cari să tot prelungiau și se măriau. Acum făcui și altă prostie, vèndându mi fêul mai pe nimica. De și duceam mare lipsă de gunoiu, eu țiceam, că vitele mari nu se rentéză și imi procuram oi, pe care apoi le vèndui mai târziu mai pe nimica, și moșia mi-am dat-o în arândă unui oier și fie care schimbare de felul acesta me costă o grămadă de bani. Tôte acestea însă nu m'au adus la aceea conosciță, că eu port totă vina, ci tôte le puneam în spinarea „timpurilor rele“, și țiceam în gura mare, că agricultura în ția de astăzi e ocupațiunea cea mai nerentabilă dintre tôte. Acum alun-gat dela moșie și casă, unde se află un fiu de ai jidanilor amintiți, pre cum vedeți trebuie se alerg cu bâta în mâna dela têrg la têrg, ca să-mi câstig pânea de tôte țilele, precând mai nainte nu-mi puteam procură o trăsură destul de comodă, acum vèd și eu că părinții mei trebuiau să mi dea altă creștere și că tata cu mult mai bine făcea, să me fi crescut ca un om sirguincios și cruțătoriu, și să me fi lăsă să învêț ceva de Dômne ajută, decât se grămădescă la avere, pe care nu o-am putut cârmui. Acum Niculae, spune cum țî-a umblat ție? Niculae cu capul răzimat pe mână țise:

ce s'a pus mâna pe ei din partea poliției și tot în secret s'a pertractat și procesul. Foile ruse laudă mult iscusița poliției franceze și energia guvernului și pretind ca nihilistii să fie dați pe mâna autorităților rusești. În această privință însă până acum guvernul francez n'a luat nici o hotărîre.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Făgăraș, 23 Mai. Domnule redactor. Ve scriu sub imediata impresiune a frumóselor zile de sârbare ale românilor ortodocși din țera Oltului, zile de sârbătoare din incidentul alegerii de protopresbiter în protopiatul Făgărașului, care în timp de mai mulți ani a stat sub administrațiune. Zilele aceste au avut asupra noastră a românilor din țara Oltului mare impresiune, au fost adevărate zile de sârbătoare.

Luni a doua zi de Rusalii după amăzi dela 4 ore începând o mulțime de călărași, cam aprópe de 50 la număr asteptau în comuna învecinată Becclean sosirea comisariului consistorial, a domnului protopresbiter Ioan Popescu. Jur impregiur dearendul caselor erau vre-o 25 de trăsuri, cari asemenea asteptau sosirea comisariului consistorial.

Plóia curgea în picături mari și dese, și bucuria noastră era dublă, căci prelângă cea pentru sosirea zilei de alegere ne crescea bucuria și pentru plóia cea bogată, pe care cu drag o am asteptat, având pământul trebuință de plóie.

La órele 6 sosese domnul comisariu Ioan Popescu însoțit de deputatul ales pentru sinodul înmulțit electoral, Mateiu Voilean, asesor consistorial. În numele clerului și al poporului din protopiat a binevenat pre domnul comisariu parochul din Riușor, Vincențiu Grama, la care domnul comisariu răspunde, exprimându și bucuria pentru frumoasă întâmpinare, ce i se face cu tótă plóia cea torențială, care fără contine a cădút întrégă ziua.

În numele reuniunii învățătorilor din protopresbiteratul Făgărașului a vorbit apoi președintele aceleia parochul din Galați, Nicolau Aron, felicitând de binevenire pe domnul comisariu ca om al scólei, care de ani 30 cu fapta și cu cuvântul a lucrat pentru luminarea poporului prin scóla, și pre domnul asesor consistorial și referinte scolaru Mateiu Voileanu, care din încrederea bisericeii are datorința să priveghieze pentru mersul regulat al învățământului, delăturând pedecile, ca sâmënța sâmënată să pótă aduce bune róde. La aceste cuvinte, a răspuns tot domnul protopresbiter Ioan Popescu mulțămind pentru atențiunea din partea reuniunii.

S'a pornit apoi conductul festiv spre Făgăraș, unde mulțime mare de ómeni admira frumoasă primire făcută comisariului consistorial.

Duminecă dimineța s'a sevărșit des de dimineță sub durata utreniei unele lucrări statorite în programa de mai nainte, anume comitetul protopesc s'a intrunit în ședință pentru combinarea listei candidaților, ér reuniunea învățătorilor s'a intrunit asemenea în ședință pentru continuarea agendelor sale ordinare, la care ședință a luat parte și domnul asesor consistorial Mateiu Voileanu, laudând zelul învățătorilor și buna lor intențiune, că se scuiră folosi de impregiurarea binevenită de a salutá ca corporațiune sârbătorile din incidentul alegerii șefului din acest tract.

La órele 10 s'a început sânta liturgie celebrată de către comisariul consistorial cu asistența mai

multor preoți. Îndată după terminarea liturgiei s'a deschis sinodul protopresbiter electoral, care tre cënd preste constituire, preste verificarea deputaților și luând act despre lista candidaților, din care s'a vędut, că candidat este numai administratorul protopresbiter Iuliu Dan, a purces la însuși actul alegerii prin votare cu ședule.

Din 65 de voturi date 63 au cădút asupra candidatului Iuliu Dan, și 2 asupra unei persoane, care nici n'a candidat, nici că pótă candidá, și astfel s'a proclamat de ales protopresbiter al tractului Făgărașului administratorul actual Iuliu Dan.

După terminarea acestui act toți deputații s'au intrunit la o masă comună în grădina „Mexico“, la care nu au lipsit nici toasturile. La locul prim a ridicat toastul domnul protopresbiter și comisariul consistorial Ioan Popescu pentru Majestatea Sa monarhul, a urmat apoi toastul domnului protonotariu comitatens Ioan Turcu pentru Escelenția Sa Inalt Preasânțitul Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, al parochului din Cuculata Georgiu Sglimbea, pentru Preaveneratul Consistoriu arhiepiscopan, părintelui adm. prot. Iuliu Dan, pentru comitele suprem al comitatului Făgăraș, apoi nenumărate alte foaste pentru domnul comisariu, pentru alesul protopop și alte multe, căci era mare bucuria generală, îndestulirea și însuflețirea.

Séra la órele 8 a plecat dela scóla română un frumos conduct de facile, care străbătea la sunetul muzicii prin stradele Făgărașului către locuința noului protopop ales. La frumoasă cuvântare rostită în numele poporului din partea învățătorului din Veneția de jos Ioan Capéta a răspuns domnul protopop ales, mulțămind pentru manifestarea de bucurie și încredere pe cari, cu încredere și recunoștință le va răspunși.

Abia s'a terminat la 9 óre conductul cu facile și am alergat la reprezentațiunea teatrală, la care a luat parte un public mare, și care a succed de tot bine. Intre publicul din loc și cel străin am vędut, că cu mare plăcere a luat parte la reprezentațiunea teatrală și dl comite suprem al comitatului.

După acesta s'a pornit jocul, care a ținut până dimineța la órele 4, când fie care s'a reñtors pe la ale sale.

Acestea au fost pe scurt enumerate sârbătorile a doua și a treia zi de Rusalii, care au lăsat neșterse urme în inimile tuturor, cari au avut ocașiunea să le vadă și să le simtă. *Olténul.*

Cronică din Zarand.

Zarand, 15/27 Maiu 1890.

Administrarea și controla averilor bisericesci în parochie.

E tocmai un deceniu dela întroducerea regulamentului pentru administrarea și controla averilor bisericesci din arhiepiscopie. Resultatul obținut prin noul sistem de administrare, și prin controla severă din partea Vener. consistoriu arhiepiscopan este foarte îmbucurătoare. În popor se înrădăcină tot mai tare credința, că astăzi nu se mai pot mânca averile bisericesci și scolaru prin particulari, prin epitropi sau comitetul bisericesc, ori prin parochul local. Nu e vorbă, abuzuri se mai pot face ici colo, dar ele în scurt timp ies la lumină, și culpabili și iau pedepsă meritată. Mult s'au regulat în un deceniu administrarea averilor bisericesci și scolare în parochie, mult au crescut averile, multe capitale, cari erau numai pe hârtie, astăzi s'au asecurat, și numai sunt supuse pierderii. Uniformitatea în administrațiune, și aplicarea noului sistem de contabilitate, au adus că multe

și că nu mi-ar păre rău, când tot ce mai am mi s'ar prăpădi, numai ea să-mi rămână. Se dice, că ómenii sâraci nu au noroc mai mare, ca cei bogăți, acesta nu mi vine a crede, căci ei simțesc lovitura, care lovește în căsuța lor slăbuță cu mult mai tare. Ei așa s'a întemplat și cu mine. Am trecut prin tóte câte le pótă întimpiná un om ca mine: ani sâraci, căci dacă era vre-o lipsă, la mine era cu carul, da-una prin grădine, mórte în copii, precum și pierde în vite, se tot învêrtiau în jurul meu, pelângă acesta pe deasupra munca cea mare și grija, că cum pot să es mai bine la cale, așa adeseori îmi invidiam servitoriul care după ce își isprăvia lucrul se culca odichnit. Eu adeseori me zmir cum de mai trăesc, și cum me mai aflu pe moșióră, și că me pot ajunge din venitul ei. Acum me aflu în stare mai bunicică, așa, că nu me ating tóte așa de aprópe și moșióra mea e în stare acum a produce încódată atât ca mai nainte, dar abia cu a aceea parte i-s'a mai urcat prețul. Dacă cuget la osteuála cea nesfârșită și nerentabilă, ce am avut-o și-mi cunosc greșelá cea mare, atunci sunt de părere, că trebuie să fiu compătimit, și doresc ca cel puțin copii mei să o ducă mai bine, însă dacă me uit cum v'a umblat vóuă, atunci mai că mi vine a dice, că sunt de invidiat și eu de bună sémă nu me voiui mai têngui.

(Va urmá).

venite, chirii, arênđi de pământuri, despre cari mai înainte nu se purta nici o evidență, astăzi s'au regulat, și an de an se pot controlá prin ori care membru al sinodului parochial.

În multe parochii administrațiunea a ajuns acolo, încât în fie-care moment și-se pótă pune înaintea ochilor starea averii bisericesci și scolaru, éră cu finea anului, socotelile bisericesci se închee în cea mai bună ordine. Mult s'a făcut, mult însă este de a se face cu privire la averile bisericesci din parochii. Încă mai avem în multe locuri a ne luptá cu greutățile începutului, și ici colo, ba în multe locuri, dăm de defecte, pe cari trebuie să le delturám.

Datorința fie-cărui fiu al bisericeii noastre este, ca ori ce defecte, ce ar fi observat în privința administrațiunei banilor și averilor bisericesci să le descopere, ca pe încet rēul să se curme.

În „Telegraful român“ s'a vorbit adese, și chiar în acest an despre averile bisericesci. Este acum datorința noastră acelor de prin comune ca să descoperim relele și defectele ce le observám în adminstrarea, elocarea și controla averilor bisericesci.

Voiu începe cu elocarea banilor bisericesci, cu manipulațiunea lor. Este aprópe lucru general, că banii, ca avere a parochiei s'au elocat dat împrumut și se dau și astăzi pe la privați în parochii.

Numai puține, foarte puține sunt parochiile, cari să și aibă banii pe la bance, sau să și-i elóce în realități, sau hârtii de valóre. Astfelu d. e. în Zarand din 54 parochii nici una nu are bani depuși la bance, ci numai pe la privați, tot astfel stă lucrul în cele mai multe protopresbiterate. Încercările, ce se fac de a se scóte banii, de pe la privați, din parochii, și a se depune la bance, în cele mai multe locuri nu succed. Poporul și are resonul seu. Bani bisericesci, sunt adunați dela parochieni prin donațiuni, colecte, interese, prin esaréndarea de pământuri, sau prin contribuiri de bucate ori vin, ei dară sunt îndreptățiți a se ajutá în lipsele lor — primo loco — din banii bisericesci; încât acestia sunt disponibili, spre a se da împrumut. Acesta îndreptățire nimenea pe lume nu o contesteză, cu atât mai vêrtos, că parochieni să împrumutá din bani la anumite impregiurări, d. e. la facerea unui ospet, la înmormântări, la o daună prin foc, ori la cas că i pere o vită, la cumpărarea unui loc, la unele despărțiri, și numai rar pentru a face speculá cu banii. Elocarea de bani la privați, în sine nu ar fi de condamnat, ci din contrá până la un anumit loc, este de recomandat, dacă elocarea este destul de sigură. Însă tocmai aici dăm de greutăți și de defecte, cari trebuie delaturate, dacă voim ca averile bisericesci să crească.

Banii, ce se dau împrumut la parochieni în cele mai multe casuri nu se ridică preste 100 fl. Ei se dau parte pe timp nehotărit, parte pe timp anumit, d. e. pe un; dar de comun anul trece, și banii rămân pe timp nedeterminat. Așa s'a întemplat în trecut, așa se întemplá în cele mai multe locuri și azi. Bani se dau pe lângă simple obligațiuni fără garanță ipotecară, altcum acesta ar fi costisătoare pentru sume sub 100 fl. Ceea-ce este mai bătătoriu la ochi în multe locuri obligațiunile nu sunt garantate și asecurate prin câte doi cavenți (chizeși) conform regulamentului sinodal din 1880 §. 16 punct 1) unde apriat se dice că: „Sume până la 100 fl. se pot împrumutá pe lângă garanța a doi cavenți securi.“ Urmarea este, că împrumuturile neplătindu-se mulți ani, se periclitéză nefiind asecurate prin cavenți.

Un inconvenient la darea de împrumuturi mici, pe timp nedeterminat este ca de multe ori debitorile sau eređii devin insolvabili în decursul timpului, și nefiind cavenți pierderea banilor este secură.

Pe lângă aceste se mai adange și impregiurarea destul de tristă, că ani de ani rămân interese restante, cari apoi după 3 ani se prescriu. Neplătirea intereselor pótă să provină sau din negligența epitropilor și a oficiului parochial, sau și din cauza intereselor, cari în unele comune chiar și astăzi sunt mai mult decât 10% încassavere, eventual 8%.

Până când aceste stări vor mai durá, până atunci vom puté avé bani mulți pe hârtie în parochii, și cu tóte aceste având lipsă biserica s'au scóla de sume mai mari, să nu ai de unde acoperi spesele. Cunoșc parochie, care dispune de un capital de 8000 fl., și voind a-și edificá biserică nu a putut dispune de 200 fl., spre a plăti arhitectului pentru plan. Improcesuarea debitorilor deodată pentru capitale produce numai agitațiune în sinul poporului, carea de multe ori are urmări funeste pentru biserică și scóla.

Încât cunosc eu impregiurările din popor, sanarea acestor defecte s'ar puté efeptuí după următoarea modalitate:

a) Ori ce capital împrumutat să se asecureze prin garanța doi cavenți securi conform regulamentului. Acesta ar trebui să se observe cu strictețá unde nu e garanță pupilară.

b) împrumuturile să se dea numai pe timp determinat, având a se plăti capitalul în anuități. Prin acest expedient capitalul nu ar fi coadmanat a zăcé cu anii la unii și aceeași indiviđi, circulațiunea banilor ar fi mai vie, capitalul nu ar fi espus pierderii; éră de altă parte am puté să ajutám pe mai mulți ómeni în casuri de lipsă. În casuri de necesitate, când biserica ori scóla ar avé trebuință, mai cu înlesnire s'ar puté încassá banii. De altă parte și debitorile mai ușor s'ar scápá de datoric.

c) Interesele să se scóte cu cea mai mare scrupulositate, să nu mai rămână de pe an pe an, îngreunând pe debitor

„Eu vęd, că vóuă v'a suris norocul, deși nu v'ați sciut folosi de el. Eu despre mine asta n'o pot dice, cu tóte că o parte însemnată din vină cade asupra mea. Eu am eređit dela tatăl meu o moșióră nein semnată, am lăsat un post bun, ce l'am fost avut la o moșie baronésă, numai pentru a-mi cercá odată norocul se fiu de capul meu. Deși n'avém un capital mai mărișor, mi-am propus a-mi cumpérá o moșie mare și scumpá, fiind-că nu-mi cereau ducát o sumă mică ca platá înainte. Sedus fiind mi-am cumperat aceea moșie scuturându-me de tot cruce-riul, așa încât nu mi a ramas nimic spre a puté lucrá. Mi-am propus să fac ceva frumos și rentabil, adecă să ridic un pământ sêrac și puțin productiv, dar nu mi-am socotit ostenelele nesfârșite și impregnate cu spese enorme, n'am socotit căți ani trece lucrul înzădar, dacă nu am capital corêspunđătoriu spre a puté aduce un pământ steril în timpul cel mai scurt la productivitate. După-ce m'am așeđat, cum se cade pe acesta moșie pârășită, am pășit-o și cu căsătoria, căci pe tot dearendul, unde bătém la ușe se codéu fetele mai de Dómnue ajutá, ele nu voiau să me însoțescá la a cea moșie. Abia aflai una, care avú curajul, dar bani ca în palmă, pe când eu aveam lipsă de ei ca nimeni altul. Cu tóte acestea însă trebuie să mărturisesc spre ónórea soției mele, că ea mi-a fost unica mângăere, mi a fost credincióasă în tóte necăsurile, ce le am întimpinat

eră de altă parte cauzând bisericii daună. La finea fie-cărui an epitropia se arete din ce cauză nu s'au scos interesele, și ce pași a întreprins pentru scoterea acelor? Odată trebuie să dedăm poporul la solvirea punctuală. Greutăți întâmpinăm 2—4 ani eră de aci înainte totul se îndreptă. Scriitoriul acestor și șire a avut să încaseze interese restantă dela 2—15 ani, a purces rigoros, și după 3 ani de zile i a succes a regulă solvirea. Nu-i vorbă, la început a avut neplăceri, și atacuri din partea debitorilor, cu timpul însă aceste au încetat, și astăzi oamenii sciu să plătescă la termen, căci alteam sciu cei astăzi. Ude interesele sunt mai mari ca 10% la totă întâmplarea au să se reducă la 10% eventual la 8% legali. (Va urmă.)

Varietăți.

* (Adunarea generală ordinară a comit. Sibiiu) Adunarea generală ordinară de primăvară a comit. Sibiiu s'a ținut eri în 6 Iunie n. a. c. în sala cea mare comitatensă sub conducerea dlui vice-comite Thalmann. Înainte de a trece la ordinea zilei, la propunerea dlui vice-comite, se primesc cu unanimitate, ca din incidentul căsătoriei archiducesei Maria Valeria să se asternă o adresă de felicitare. Cele 91 puncte din program, s'au pertractat în decurs de 3 ore. Mai mare desbatere a provocat punctul 4, referitoriu la esmisul ministrului r. u. de externe cu privire la statutul de organizare al comitatului, care s'a primit pelângă propunerea prof. Schuster, prin carea se intenționează o mică reformă în unele salare. Punctul 15 referitoriu la raportul inspectorului r. u. de pădure și al comisiunii forestriere administrative despre starea pădurilor pentru anul 1889 și punct 16 referitoriu la raportul comisiunii comitateuse pentru cultivarea vitelor despre afacerile și rezultatul anului 1889 se se dea publicității. În legătură cu raportul vice-comitelui despre restaurațiunea funcționarilor orașului Sebeș s'a hotărât, ca să se trimită o reprezentațiune la înaltul ministeriu, în care se fie rugat ca să resolvască, respective să apröbe cât mai curând proiectata reorganizare a magistratului Sibiiu. În cercul pretorial al Nocrichiului s'a hotărât la cererea mai multor comune arondarea din nou a cercurilor notariale, conform propunerii vice-comitelui. — La punct 51, referitoriu la rugarea servitorilor comitatensi pentru ajutorare, la propunerea dlui Dr. Liviu de Lemény, protopretor în Săliște s'a hotărât, ca să se ajutoreze și servitorii cei esteri. Rațiociniile comunelor au fost primite fără observări. În fine ținem a observă, că adunarea a fost de tot slab cercetată și în special din partea românilor abia au fost 4 membrii. Impregiurarea, că atâtea obiecte s'au pertractat în timp relativ scurt este a se atribui precisiunii espunerilor referenților: Corneliu Tobias, proto notar; Stefan Stroia v. n. I; Bedeus v. n. III, etc.

* (Invitare.) Reuniunea femeilor române din Arad și provincie" invită la „Petrecerea de Joc“ ce o va arangia la 31 Maiu st. v. (12 Iunie st. n.) a. c. cu ocaziunea adunării generale ordinare, în sala din „Pădurița orașului“, și în favoarea fondului seu propriu, destinat pentru înființarea și susținerea unei școle române de fete în Arad.

Inceputul la 8 ore sera.

Bilete pentru familie 2 fl., pentru persoană 1 fl., și se pot căpăta în Arad la cassiera reuniunei dna Rhea S. Ceon tea, strada Uj-terem Nr. 6, ér sera la casa.

Ofertele marinimöse se primesc cu mulțămire și se vor dá publicității.

NB. Damele sunt rugate a se presentă pe cât se pöte în costum național român, s'au în vestminte de Creton.

Comitetul Reuniunei femeilor române.

— Junimea studiosă dela gimnasiu gr. cat. român din Năsăud invită la Maialul, ce se va ținé la 26 Maiu (7 Iunie st. n.) în „Castelul“ din Năsăud, eventual în Sala de Gimnastică.

Prețul intrării de persoană 50 cr.; de familie 30 cr. Inceputul la 10 ore a. m.

Năsăud, la 4 Iunie st. n. 1890.

Comitetul.

* (Adunarea partidului național săsesc). Pe 17 Inniu a. c. n. s'a conchemat la Sibiiu adunarea partidului național săsesc pentru revisuirea programului național săsesc la alegerile dietale. Adunarea se va ținé în „Hermannsgarten“ la 3 ore p. m. Din acest incident comitetul central al partidului național săsesc a conchemat pe Luni la 16 Iunie a. c. la 8 ore a. m. în Sibiiu.

* (Iubileul episcopiei Dunăreide jos.) Din Galați, se comunică diarului „Timpul“, că Duminecă 20, ale curentei ș'a sărbătorit în acel oraș iubileul de 25 ani a episcopiei Dunăreide jos și a seminariului acelei eparchii. Au luat parte la sărbare reprezentanții autorităților eclesiastice, civile și militare din județele Covurlui, Brăila, Tulcea și Constanța, cari compun eparchia Dunăreide jos.

Serviciul divin s'a oficiat de prea sfințitul episcop eparhiot Partenie Clinceanu, încungiurat de clerul episcopal. După serviciul divin, asistenții s'au întors în palatul episcopal, unde dl M. N. Pacu profesor al serviciului local și deputat a ținut un discurs ocașional, făcând istoricul acestor instituțiuni și arătând scopul înființării lor, fazele prin cari au trecut, fructele ce au produs și neajunsurile lor actuale. După aceste părintele episcop invită la dejun un număr dintre persoanele prezente, la care s'a ridicat mai multe toasturi.

* (Principele Bibescu.) Diariul „Timpul“ scrie cu datul de 23 Maiu st. v.: Eri a început din viața principele Nicolae Bibescu.

Fiiul al doilea a lui Vodă Bibescu îmbrățișase cariera militară și grație aptitudinelor sale el ajunsese a-și creă o frumoasă situație în armata franceză în cât într'un timp el dirigea de fapt ministeriul de războiu. Principele Bibescu luă parte la campania din 1870 și se distinse prin bravura lui în timpul asediului Parisului.

Reintors de câți va ani în țeră, el se ocupă de politică, în timpul din urmă și ca deputat el desfășură calități de orator, care amintiau pe tatăl seu, care în vremea lui trecea de primul orator al tribunei române.

Principele Bibescu nu putuse încă dá măsura capacității și talentului seu, căci el păstrase în timpul scurt cât a luat parte la viața politică, o mare rezervă față cu luptele partidelor noastre. E probabil însă, că un viitoriu strălucit i-ar fi fost rezervat, dacă mörtea nu l'ar fi răpit în puterea talentului seu. Principele N. Bibescu s'a născut la anul 1830.

* (Principele de Orleans). Scirile din Paris anunță, că președintele republicii franceze Carnot, a subscris decretul de agrățiare pentru principele de Orleans. El va fi transportat până la granița Svițerei și se crede că va petrece apoi mai mult timp în Englitera.

* (Războiul în timp de pace). Sub acest titlu publică foia săsescă de aici „Sieb. D Tgblatt“ următoarea scenă: Despre un măcel, ce l'au înscenat husarii dela Hălchii lângă Brașov, foile de acolo vorbesc îngroșitoriu. Vre-o 30 husari au bent în cărcimă mai mult decât le-a trebuit și unul din soldați, fără nici o cauză trase unui băețandru o palmă, acesta i-o reînțorse și urmarea a fost, că husariul și camerații sei au atacat cu săbiile pe junii, ce s'au fost adunat la cugle. Acestia surprinși se retraseră; dacă vedură însă, că husarii nu glumesc se repeziră la un stânjin de lemne și se apără așa de bine, încât husarii suferiră o mare catastrofă, căci 7 au rămas greu răniți, ér ceialalți și-au căutat mântuirea prin fugă preste pălanuri și garduri. Cu acesta s'ar fi terminat răfuéla, dacă cineva n'ar fi mers la casarmă, unde strigă celorlalți soldați: Husari, frații vostri mănca bătae, săriți de-i mântuiți. La moment năpădiră în uliță 70 soldați cu săbiile scöse, amenințând și lovind în dreapta și în stânga. Copii, femei ba și un bătrân de 80 ani n'au fost cruțați și o femeie scăpă de mörte numai prin aceea, că se retrase iute cu capul din ferăstră și lovitura îndreptată cătră capul ei s'a oprit în oblonul ferestrei încât acesta s'a stricat. Astfel împraștiind gröza se apropiară de cărcimă. La cancelaria comunală se afla primariul și câți va țerani în povesti și ei au fost atacați, fără nici o cauză. Primariul care îi muștră scăpă cu periclul vieții în casa capelanului și tot așa și medicul de vite. Doi copii ce se jucau pe o bancă erau să fie tăeți și judele dete signalul de alarm, clopotele s'au bătut în dungă și în câteva minute tot satul era în picioare cu cöse, imblăcii, furcöle etc. Husarii au fost încungiurați de tóte părțile și toți puteau fi măcelăriți, dacă în momentul suprem nu pășia primariul și notariul în frunte spre a împedecă un măcel teribil. Husarii și-au băgat săbiile și au tulit-o. Cercetarea s'a introdus.

* (Liferare). Ministeriul de honveți face cunoscut, că sunt necesare 70 cară acoperite, 270 cară de tren și 157 bucăți röte de rezervă, care intenționează să le procure pe calea liferării. Cei interesați să-și înainteze ofertele până la 16 Iunie. Condițiuni mai detaiate se dau în biroul camerei comerciale din Brașov.

* (Invățământul primar în România.) Din statistica ministrului instrucțiunii publice pe anul scolar 1888—89, se arată următoarele date, cari lă muresc starea învățământului primar în România:

Copii în etate de a merge la școlă a fost: 508.766 în populațiunea rurală, care se ridică la cifra de 4.184.754 suflete; și 100.706 în populațiunea urbană, care numără 1.044.099 suflete. Dintre acești copii au frecuat școlile primare în anul 1888—89, la sate 122.863 copii adecă de abia 24,38 la sută, ér la orașe 163.217 sau 43,26 la sută.

În 1888—89 au funcționat în totă țara 3225 de școli primare la 11.679 de comune urbane, rurale și cătune, cu un personal didactic de 2498 în-

vățatori și 454 învățătore. Din acestea 2912 au fost școli rurale și 313 urbane, cele dintăiu cu 2952 învățători și învățătore, ér ultimele cu 1011 instituțori și instituțore. Este important de observat, că la sate se află 2213 școli micste, față cu 447 școli de băieți și 252 școli de fete.

Pentru învățământul primar rural s'a cheltuit în 1888—89 suma totală de 3.808.407 lei, în cari intră și suma de 482.822 lei dați de județe și comune pentru întreținerea localurilor de o școlă, pe când pentru învățământul urban, care representă abia a decea parte din numărul total al școlilor, s'a cheltuit apröpe aceeași sumă, adecă 3.786.875 lei în care intră suma de lei 470.839 dați de comune pentru chirii, lemne, reparațiuni, etc. În privința secului copiilor, cari au mers la școlă în acești ani a fost: la sate, 102.598 băeți și 20.265 fete; ér la orașe 25.481 băeți și 14.873 fete.

* (Reprezentanța comunală din Cernăuți). Reprezentanța comunală din Cernăuți a hotărât unanım, ca să röge pe ministrul președinte cont. Taaffe a primi fundațiunea bar. Hirsch, carea e destinată pentru Galiția și Bucovina. Magistratul a fost imputernicit a compune și a trimite petițiunea la ministru. Tot deodată a stabilit reprezentanța și programul festivității din incidentul căsătoriei archiducesei Maria-Valeria. Punctele mai remarcabile din program sunt crearea unor stipendii pe sēma orfanilor și copiilor sēraci.

* (Agitațiunea contra matricolelor). Agitațiunea clerului catolic contra emisului ministrului de culte, referitoriu la matricole devine tot mai vehementă și ocupă teren tot mai larg. Din parte clericală se anunță acum, că se pöte afirmă cu posivitate, că în cas, când Curia romană ar decide nefavorabil în sensul emisului ministerial, guvernul este hotărât să opröscă publicarea decisiunii papale în țeră prin modalitatea „Placetum regium“. Un aristocrat laic, cont. And. Ceconici, s'a esprimit cătră mai multe deputațiuni, că dēnsul e gata a asterne petițiunea clerului în casa magnaților.

* (Cértă între metropolitul Michail și guvernul sērbesc). În timpul din urmă relațiunile între metropolitul Michail și guvernul sērbesc au devenit de tot acute. Ansă la acesta a fost denumirea unui episcop, pe care guvernul nu voese să-l recunöscă, dar nici metropolitul Michail pe cel ce l'a candidat guvernul. Ministrul de culte și-a dat demisiunea, regența și guvernul crede însă că totuși vor puté aplană neînțelegerile. Metropolitul protesteză chiar și contra legii, prin care i-se restring drepturile.

* (Evreii în Rusia). Diariul „Neue freie Presse“ din Viena primesce o telegrama din Petersburg, în care se vorbesc următoarele despre o proiectată restricțiune a libertății evreilor:

Proiectul, căruia a slujit drept basă materialul adunat de comisia pentru studiarea cestiei evree sub presidența contelui Pahlen, are ținta de a desființă și în parte de a restringe într'un chip förte însemnat liberățile acordate de Alecsandru II evreilor.

Étä câte-va puncte din acest proiect:

Industriașii evrei să n'aibă voie a și alege domiciliul în guvernamentele interioare; nici un evreu să n'aibă dreptul de a face comerciu cu produsele supuse acciselor, va se đică nici cu chibrituri. Mai este vorba în proiect despre oprirea de a avé proprietăți imobiliare, deși nu se scie până la ce punct. Evreii nu vor puté să locuescă decât până la cinci-deci de verste de graniță. Deöre-ce în vremea din urmă s'a întâmplat, că mai mulți evrei au trecut la creștinism, ca să pöta urmă la cursuri universitare, proiectul hotărăse, că evreii cu tóte că au trecut la creștinism, nu vor fi considerați ca avēnd acelea și drepturi ca creștinii, numai copii lor se vor putea socoti ca creștini adevęrați. Apoi în ambele orașe de reședință și în Kiew, evreii nu vor putea locui decât în anumite strade. Din aceste câte-va exemple se pöte vedé caracterul întregului proiect. Cercurile evreesi de aici sunt în cea mai mare emoțiune. Este förte indoios, dacă acest proiect va veni înainte consiliului de stat.

* (Procesul Panița). Toți achitații în afacerea Panița, afară de Mateeff, și anume: Rizoff, civil, Albansky, Stamenoff, Nozaroff, Panteley și Kisimoff au fost espulsați preste nöpte din Bulgaria de cătră prefectul de poliție și conduși la frontiera sērbă.

* (A vis) Redacțiunea revistei ilustrate „Biblioteca Familiei“ ne rögă să aducem la cunoștință publicului cetitoriu, că în Nr. 21 al acelei reviste, de la 20 Maiu, a început a publică miscătörea descriere a lui Iules Verne: Chancelor sau Tragediile Oceanului. Pelângă cealaltă materie förte variată pre-cum: Fiul podarului, roman tradus din englezese; La villa regală comedie; Călătoria din Bucuresci la Ierusalim, descrișă de un turist român; A două đi după mörte, de Figuiet; Doctorul casei, Menagiul, Novela, Poesii, Glume etc. Acest număr mai conține și o bucată musicală.

Hora lui Zacharia, din colecțiunea cunoscutului artist C. A. Dinicu. Abonamentul este 12 lei pe an. Biroul in str. Țeranilor Nr. 7 Bucuresti.

Bibliografie.

"Romänische Revue" politisch-literarische Monatschrift IV und V Heft, Wien, April und Maiu. Inhalt. Von der romänischen Academie. — Des Dichters Traum von Carmen Sylva. — Der russisch-türkische Krieg von 1711. Peter der Grosse, Brancovean und Cantemir. (Aus den "Études historique sur le peuple roumain", von A. D. Xenopol; aus

dem französischen übersetzt von M. Przyborski). — Die k. und. k. Staats-Gewerbeschule in Cernauț v. C. Morariu. — Michail Eminescu. Biographische Skizze von Titu L. Maiorescu. — Gedichte von Michael Eminescu deutsch von Emanuel Grigorovitz. — Verbrecherthum und Schule. Culturhistorische Studie von Stefan C. Mihailescu, General-sekretär der kön. romän. Cultus- und Unterrichts-Ministeriums. — Neghinița. Romänisches Volksmärchen, deutsch von Gustav Troll. — Rundschau. Die ausserordentliche Session des romänischen Parlamentes. — Die romänischen Befestigungen. — Die Rivalität zwischen Ungarn und Romänien. — C. Gradistean. — Emile de Laveleye über die Balkan Confödération. — Die

Magyarisirung in Ungarn. — Eine neue Kundgebung Ludwig Mocsárys in der Nationalitätenfrage. — Magyarisirung romänischer Schulen. — Litteratur: Die Hohenzollern in Romänien. — Romänische Zeitschriften.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 4 Iunie 1890

Table with exchange rates for Vienna and Pest. Columns: Viena, B.-pesta. Rows: Renta de aur ung. de 6%, Renta de aur ung. de 4%, Galbin, Napoleon, 100 marce nemțesci, London pe (poliță de trei luni).

ad. Nr. 533.

[343] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante de clasa a III-a Selistat, protopresbiteratul Agnitei, se escrie prin această concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare in foia "Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1. Venitul stolar dela botezuri, cununii și înmormântări după calculul mediu al celor cinci ani din urmă . . . . . fl. 61.20
2. Venitul dela alte funcțiuni preoțesci precum dela umblarea cu crucea, dela osfestanii, sântirea pas-cilor, maslu și pomenirile de preste an după calculul mediu. . . . . fl. 113.--
3. Dela 106 familii câte una măsură bucate com-putată in bani à 1 fl. . . . fl. 106.--
4. Venitul după folo-sirea porțiunii canonice in estensiune de 7 jugere . . fl. 100.--
5. Una și de lucru dela fiesce care familiecom-putată in bani à 50 cr. . . fl. 53.--
Suma . . . . . fl. 433.20

Doritorii a obținé acest post au a-și asterne cererile lor concursuale instruite conform prescrișelor statutu-lui organic și ale Regulamentului pen-parohiei la subșcrișul oficiu protopres-biteral până la terminul mai susin-dicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-tului Agnita, in conștelegere cu comi-tetul parochial respectiv.

Agnita, 23 Aprile, 1890.

Sabin Piso, prot.

Nr. 14.

[351] 2--3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de di-acon la biserica sf. Nicolae din Brașov-Scheiu, subșcrișul comi-tet parochial escrie concurs cu ter-min de 30 zile dela prima publicare in foia oficială "Telegraful Român."

Doritorii de a petiționá la acest post au de a presentá in terminul prefpt la presiđiul acestui comitet recursele lor inșoșite de urmátorele documente:

a) atestat de botez;

b) atestat de cualificațiune preo-țescă, conform dispoșițiunilor Regula-mentului pentru parohii din 1879 §§ 12 și 15 lit. a). Se va dá prefe-rință acelor concurenți, cari vor do-vedí absolvarea cu succes de studii universitare;

c) atestat despre purtarea mo-rală și politică;

d) atestat medical.

Dotățiunea împreunată cu acest post este de 600 fl. și quartir natural sau bani de quartir 150 fl. anual, precum și venitele îndatinat diaco-nesci. Diaconul este obligat — fiind chiebat — a suplini întrégă sau in parte o catedră vacantă la scólele nóstre medii.

Informațiuni mai de aprópe in privința îndatoririlor impuse diaconu-lui se pot luá oricând dela biroul acestui comitet parochial.

Reflectanții la acest post vor avé a se presentá in vre-una din Dumineci in biserica sf. Nicolae din Brașov-Scheiu spre a-și arátá desteritatea in cântare și destoinicia in vorbire și oratorie.

Brașov, din ședințele comitetului parochial al bisericei sf. Nicolae, Scheiu, tinute la 12/24 Novembre 1889 și la 21 Ianuariu 1890 st. v.

David Almășan, președinte. Arseniu Vlaicu, secretariu

Cu consimțemântul oficiului protopres-biteral gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric, adm. protopopes.

Nr. 281.

[352] 2-3

EDICT.

Nicolae N. Puschila (Rêhovean) gr. or. din Sêliste, care și a părășit cu necredință pre legiuita lui soție Maria n. Oprea Borcia gr. or. tot din Sêliste, fără a se scí unde petrece și dacá mai tráesce, se provócá, ca in termin de 6 luni dela prima publicare a acestui edict sê se presenteze in-aintea subșcrișului oficiu, căci la din contrá procesul divorțial încaminat asupra-i de soția lui se va pertractá și decide și in absența lui.

Sêliste, 22 Maiu, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sêlistei

Dr. Nicolau Maier, protopresbiter.

Tabela zonelor pentru căile ferate din Transilvania și giur.

Large table with columns for zones (Zona I-III, IV-VI, VII-XIV) and fares for accelerated trains (Prețurile pentru trenuri accelerate) and passenger trains (Prețurile pentru trenuri de persoane). Rows list various stations like Arad, Blăș, Huedin, Brașov, etc.

Tariful de bagagiu pentru fie-care singuratic pachet inclusive tacsă de manipulație:

Table with columns for zones (Zona I-III, IV-VI, VII-XIV) and baggage weight (1-50 chilogr., 51-100, 101 și mai mult) and corresponding fares.

Lăși mai mari pachetate neguțătoreșce nu se primesc spre transportare ca bagagiu.